

Η βασιλεία του Μιχαήλ Γ' – Η αυγή της Νέας Εποχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ – Ι. 3

Ο Μιχαήλ Γ΄ (γιος του Θεόφιλου)
βασίλευσε τα χρόνια 842-867.

Καταγόταν από το **Αμόριο*** της Μ.
Ασίας.

843: Οριστική αναστήλωση εικόνων.

Τη δεκαετία 855-866 ο **καίσαρ
Βάρδας** (θείος του Μιχαήλ) διηύθυνε
τις κρατικές υποθέσεις.

Κατά τη διάρκεια της βασιλείας του
Μιχαήλ Γ΄ το Βυζάντιο:

Α) βελτιώνει την άμυνα κατά των
Αράβων.

Β) ασχολείται με έργα πολιτισμού.

*Η πόλη του Αμορίου στη Μικρά Ασία ήταν πρωτεύουσα του **θέματος των Ανατολικών** και υπήρξε ένα από τα πιο σημαντικά αστικά και στρατιωτικά κέντρα του Μέσου Βυζαντινού κράτους από τον 8ο μέχρι και τον 11ο αιώνα.

Έργα πολιτισμού

1. Ίδρυση της Σχολής της Μαγναύρας.

Δ/ντής: Λέων Φιλόσοφος ή
Μαθηματικός.

Σχολές: Φιλοσοφίας, Γεωμετρίας,
Αστρονομίας, Γραμματικής.

- Έντονη πνευματική δραστηριότητα
→ προετοιμασία αναβίωσης
αρχαίων γραμμάτων.

Η ΣΧΟΛΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

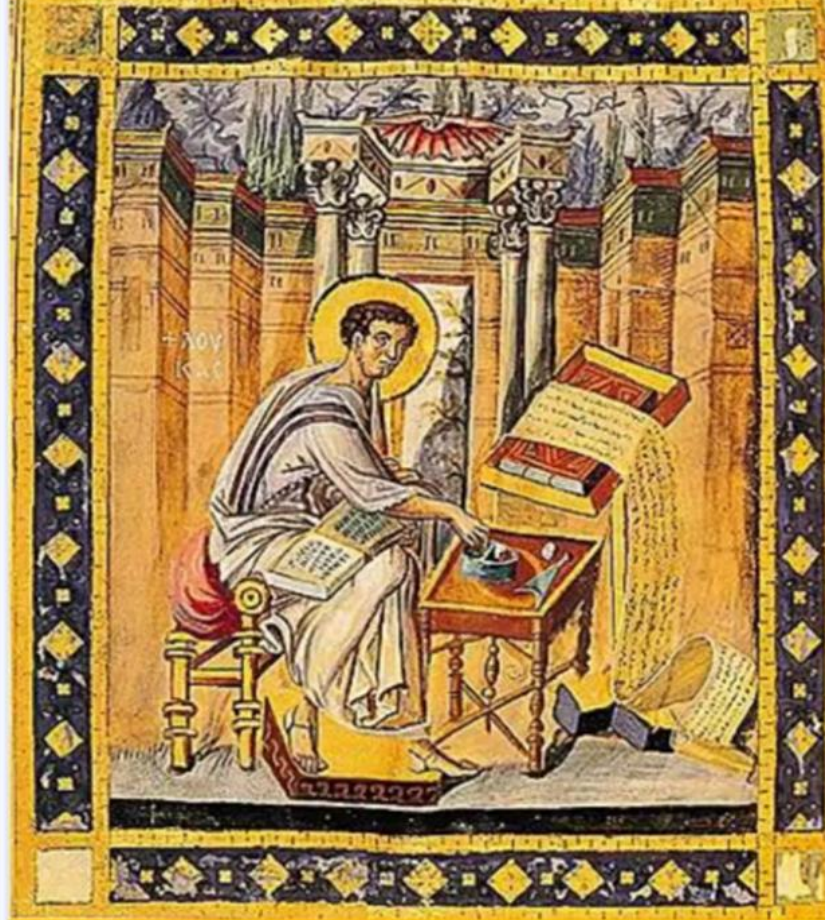
Καθηγητής (δεξιά)
διδάσκει ομάδα
φοιτητών που έχουν
ανοιχτά τα τετράδιά
τους (αριστερά).

Σύνοψις
Ιστοριών Ιωάννου
Σκυλίτη, Κώδικας
Μαδρίτης

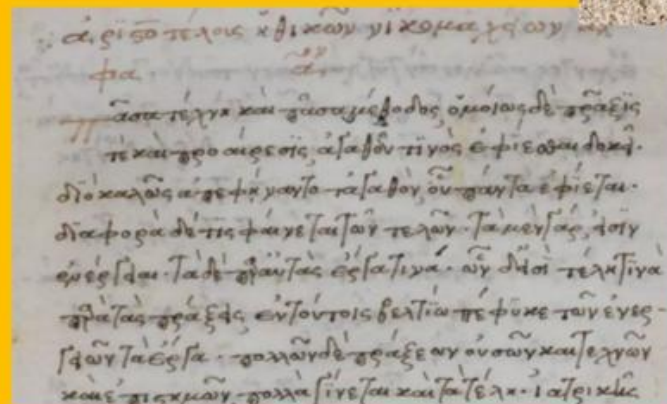
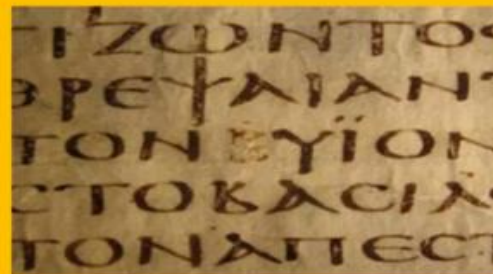

2. Ενδιαφέρον για τους Κλασικούς.

Λόγιοι (άνθρωποι πνευματικά
καλλιεργημένοι, που διαθέτουν
μόρφωση, παιδεία,
ευρυμάθεια):
αναζήτηση, συλλογή, μελέτη,
αντιγραφή χειρογράφων με έργα
της αρχαίας γραμματείας.

Απεικονίσεις αντιγραφέν σε Βυζαντινά χειρόγραφα

Η εξέλιξη της γραφής στα
βυζαντινά χειρόγραφα

Επειδή πρ πολλοί ἔπαχ' ῥησ' ἀμαρτ' ἑαυτ' διήγ' ησ' πρὸ τ' πότ' πληροφορ' ὡς ἐν ἡμ' ἡμ' πρην'.

Ο Πατριάρχης Φώτιος επί θρόνου συζητά με μαθητές του. (Σύνοψις Ιστοριών Ιωάννου Σκυλίτση, Κώδικας Μαδρίτης).

3. Διαμόρφωση βυζαντινής επικής ποίησης – Δημώδης ή λαϊκότερο λογοτεχνία.

Ακριτικά τραγούδια.

Ηρωικά άσματα που εξυμνούν τους αγώνες των ακριτών (=στρατιωτών που προστάτευαν **τα άκρα** – τα ανατολικά σύνορα του βυζαντίου):

-Έπος του Διγενή Ακρίτα.

-Έπος του Αρμούρη.

Τα έψαλλαν τραγουδιστές, περιφερόμενοι στις επαρχίες της Μ. Ασίας (πηγή: Αρέθας επίσκοπος Καισάρειας και λόγιος)

Ο Διγενής Ακρίτας (ξυλογραφία του Σπύρου Βασιλείου)

«Ο Διγενής ψυχομαχεί κι η γη τότε τρομάσσει.
Βροντά κι αστράφτει ο ουρανός και σειέται ο απάνω κόσμος.
κι ο κάτω κόσμος άνοιξε και τρίζουν τα θεμέλια
και η πλάκα τον ανατριχιά πώς θα τότε σκεπάσει,
πώς θα σκεπάσει τον αϊτό, της γης τον αντρειωμένο.
Σπίτι δεν τον εσκέπαζε, σπήλιο δεν τον εχώρει,
τα όρη εδρασκελίζε, βουνών κορφές επήδα.
Στο γλάκιο⁶ πιάνει ο νιος λαγό, στον πήδο πιάνει αγρίμι,
την πέρδικα την πλουμιστή ξοπίσω την αφήνει.
Ζηλεύει ο Χάρος, με χωσιά⁷ μακριά τότε βιγλίζει
κι ελάβωσέ του την καρδιά και την ψυχή του επήρε».

Αραβικοί πόλεμοι: η άλωση του Αμορίου

- Έως τα μέσα του 9^{ου} αιώνα συνεχείς εισβολές και λεηλασίες Αράβων στις μικρασιατικές επαρχίες.
- Αποκορύφωμα η **άλωση του Αμορίου (838)**.

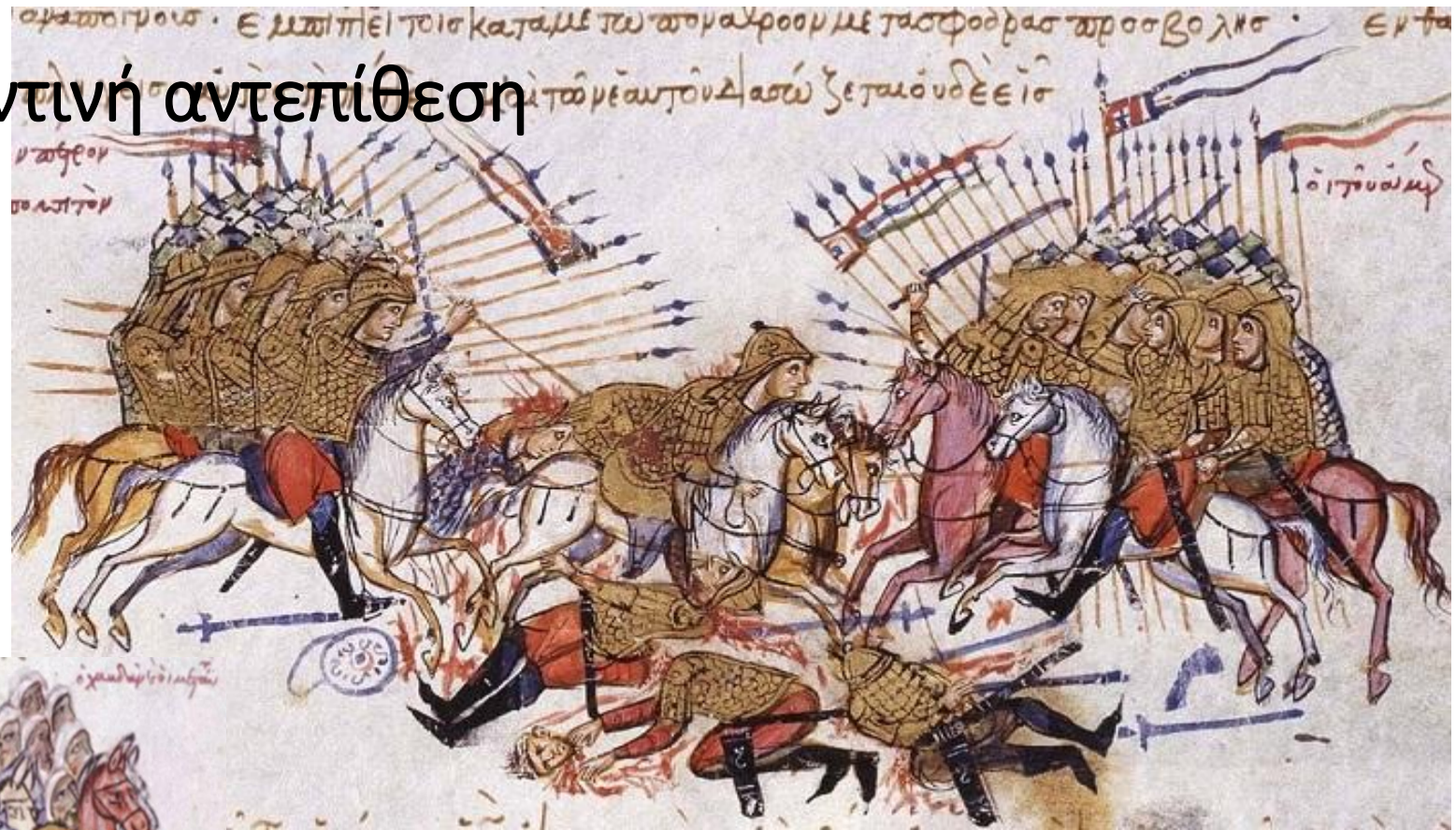
- Προσπάθειες του αυτοκράτορα **ΘΕΟΦΙΛΟΥ (829-842)** να κινητοποιήσει τους χριστιανούς ανατολής και δύσης σε γενική συμμαχία κατά του Ισλάμ.

Αραβικοί πόλεμοι: η βυζαντινή αντεπίθεση

Επί **Μιχαήλ Γ'**

-Το 859 ο βυζαντινός στρατός περνάει τον **Ευφράτη** ποταμό.

-Το 863 ο βυζαντινός στρατός του οποίου ηγείται ο Πετρωνάς (θείος του Μιχαήλ Γ') νικάει τον **Εμίρη της Μελιτηνής**.

(Σύνοψις Ιστοριών Ιωάννου Σκυλίτση, Κώδικας Μαδρίτης).

Στις 3 Σεπτεμβρίου 863 οι στρατιωτικές δυνάμεις του **εμίρη της Μελιτηνής** Αμρ αλ-Ακτά συγκρούστηκαν με εκείνες του **Πετρωνά**, στρατηγού του θέματος των Θρακησίων, στην τοποθεσία **Πόσων**, κοντά στον **ποταμό Λαλακάοντα**. Ο αραβικός στρατός, περικυκλωμένος από τους Βυζαντινούς, αποδεκατίστηκε και ο Αμρ αλ-Ακτά έχασε τη ζωή του.

Η νίκη αυτή των Βυζαντινών αποτέλεσε κρίσιμη καμπή στον αγώνα για επικράτηση στη Μικρά Ασία.

Η Μ. Ασία κατά το έτος 842, έτος τέλους του Θεοφίλου και ανόδου στον θρόνο του γιου του Μιχαήλ Γ'.